Barnhälsovård (BVC)

Barnhälsovården ska vara tillgänglig och trygg och ha utrymme att anpassas efter individernas behov av stöd. Barnhälsovården har en viktig roll för att utjämna de skillnader i förutsättningar till en god hälsa som finns i länet. Barnhälsovården ska ha goda möjligheter att samverka med andra viktiga aktörer såsom förskola, socialtjänst och andra kommunala ansvarsområden för att skapa trygghet och kontinuitet.

Barnhälsovård är en del av hälso- och sjukvården som riktar sig till barn från födseln till skolstart. Den omfattar bland annat hälsokontroller, vaccinationer, föräldrastöd och rådgivning via barnavårdscentralen (BVC), men även andra och mer individanpassade insatser när så behövs. Syftet är att följa barnets utveckling, upptäcka hälsoproblem tidigt och främja en trygg och hälsosam uppväxt.

- Att Region Stockholm utvecklar och stärker föräldrastödet inom BVC, där psykisk hälsa, språkutveckling, skärmtid, lek och sömn ingår som en naturlig del av föräldraskapssamtalen.
- Att Region Stockholm ska ge BVC bättre förutsättningar att intensifiera arbetet mot ojämlikhet i barns hälsa och utveckling.
- Att Region Stockholm ska värna och långsiktigt stärka det utökade hembesöksprogrammet (RUTH).
- Att Region Stockholm ska stärka och vidareutveckla Malinamottagningarnas uppdrag för att fler barn och familjer ska få tidigt och förebyggande psykologiskt stöd inom barnhälsovården.

Barnavårdscentraler (BVC)

BVC utgör den största och kanske viktigaste delen av den allmänna barnhälsovården. Här erbjuds kostnadsfri hälsovård för barn från födseln upp till sex års ålder, där barns fysiska, psykiska och sociala utveckling följs genom regelbundna kontroller, vaccinationer och rådgivning. Syftet med verksamheten är att tidigt upptäcka och identifiera behov av stöd eller insatser och att främja en trygg och hälsosam start i livet.

BVC har länge haft stort fokus på fysisk hälsa, såsom vikt, längd, motorik och vaccinationer. Däremot har resurserna för psykiska och sociala frågor ibland varit otillräckliga. Samtidigt uttrycker allt fler föräldrar oro för barns sömn, skärmtid och sociala svårigheter redan i förskoleåldern. Skärmberoende och sen språkutveckling är växande utmaningar. Forskning visar att barn som sitter mycket framför skärm får mindre

tid till lek, språkstimulans och samspel med potentiell negativ inverkan på den psykiska utvecklingen. Det kan påverka den psykiska utvecklingen negativt.

För att möta utvecklingen vill Liberalerna att BVC får ett bredare uppdrag, tillgång till mer kompetens och bättre förutsättningar att fånga upp problematik tidigare. Regionen bör därför ta fram ett förstärkt och strukturerat föräldrastöd inom BVC. I linje med Folkhälsomyndighetens riktlinjer bör psykisk hälsa, språkutveckling, skärmtid, lek och sömn ingå som standard i föräldraskapssamtalen.

Även om barns hälsa generellt är god i regionen, finns tydliga skillnader mellan olika kommuner och stadsdelar. I vissa områden är andelen barn med obesitas och dålig tandhälsa högre, och vaccinationstäckningen lägre Barnhälsorapporten 2023. För att motverka dessa hälsoklyftor spelar BVC en viktig roll. Redan idag förekommer en rad projekt och initiativ för att minska ojämlikheten, men med utökade resurser kan arbetet fortsätta och intensifieras.

Det utökade hembesöksprogrammet (RUTH)

För föräldrar som behöver extra stöd, till exempel förstagångsföräldrar eller familjer som får sitt första barn i Sverige, erbjuder Region Stockholm ett utökat hembesöksprogram (RUTH), som komplement till BVC:s ordinarie verksamhet. Familjer inom RUTH får utöver det ordinarie hembesöket från BVC ytterligare fem hembesök under barnets första 15 månader. Besöken utförs av en BVC-sjuksköterska tillsammans med en föräldrarådgivare från socialtjänsten. Syftet med programmet är att stärka föräldraskapet och främja barnets hälsa och utveckling. De ämnar även skapa en tidig och förtroendefull relation mellan familjen och samhällets stödinsatser.

Liberalerna ser ett stort värde i det utökade hembesöksprogrammet. Insatserna bidrar till att ge alla barn en trygg och jämlik start i livet, samtidigt som det stärker föräldrarnas möjlighet att möta sina barns behov. Ett särskilt värde ligger i programmets förmåga att bygga tillit mellan familjer och samhällets stöd. Det främjar tidig kontakt och underlättar fortsatt samverkan vid behov.

Malinamottagningarna

Om BVC:s stöd inte räcker till kan familjer få hjälp av Malinamottagningarna. Dessa är specialiserade psykologmottagningar som vänder sig till blivande föräldrar och till familjer med barn mellan 0 och 5 år. Mottagningarna är en del av barnhälsovårdens struktur. De erbjuder tidiga och förebyggande insatser vid lindrig till måttlig psykisk ohälsa, både hos föräldrar och barn. Det kan handla om oro, nedstämdhet, anknytningssvårigheter, stress i föräldraskapet eller tidiga tecken på psykisk ohälsa hos barnet.

Malinamottagningarna spelar en central roll i Region Stockholms arbete med att erbjuda tidigt och lättillgängligt stöd. Deras arbete bidrar till att förebygga psykisk ohälsa och främja god hälsa för alla familjer, oavsett livssituation. Liberalerna ser att Malinamottagningarna spelar en mycket viktig roll inom regionens barnhälsovård. Särskilt genom sitt tidiga och förebyggande stöd till föräldrar och små barn. Vi ser potential i att vidareutveckla och bredda mottagningarnas uppdrag, så att fler familjer i behov kan nås och insatserna bli ännu mer träffsäkra och tillgängliga över hela regionen.

Uppdaterad: 7 juli 2025